

Riksdagens svar RSv 145/2025 rd — RP 103/2025 rd

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om ändring av lagen om grundläggande utbildning och till vissa lagar som har samband med den

Ärende

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om ändring av lagen om grundläggande utbildning och till vissa lagar som har samband med den (RP 103/2025 rd).

Beredning i utskott

Utskottets betänkande: Kulturutskottet (KuUB 10/2025 rd).

Beslut

Riksdagen har antagit följande lagar:

Lag

om ändring av lagen om grundläggande utbildning

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om grundläggande utbildning (628/1998) 5 §, 9 § 3 och 4 mom., 20 g § 3 och 4 mom., 46 § 3 mom., 48 a § 3 mom. och 48 f § 1 mom.,
av dem 5 § sådan den lyder i lagarna 1707/2009 och 163/2022, 9 §:n 3 mom. sådant det lyder i lag 1037/2008, 20 g § 3 och 4 mom. sådana de lyder i lag 1090/2024, 46 § 3 mom. sådant det lyder i lag 1216/2020, 48 a § 3 mom. sådant det lyder i lag 1136/2003 och 48 f § 1 mom. sådant det lyder i lag 127/2016, samt
fogas till lagen en ny 48 g § som följer:

5 §

Annan utbildning och verksamhet

Kommunen kan för invandrare ordna förberedande undervisning före den grundläggande utbildningen och tilläggsundervisning för förberedande undervisning som ordnas inom den grundläggande utbildningen. Ovannämnda undervisning ordnas för sådana elever med utländsk bakgrund som inte är födda i Finland.

Riksdagens svar RSv 145/2025 rd

Tilläggsundervisning för förberedande undervisning som ordnas inom den grundläggande utbildningen är avsedd för elever som övergår från förberedande undervisning till grundläggande utbildning och ännu inte har tillräckliga grundläggande språkkunskaper i undervisningsspråket.

Kommunen kan i den omfattning den beslutar ordna flexibel grundläggande utbildning för årskurserna 7—9.

Kommunen beslutar om ordnande av grundläggande utbildning för vuxna.

Närmare bestämmelser om ordnandet av flexibel grundläggande utbildning samt om målen för den förberedande undervisningen före den grundläggande utbildningen för invandrare och för tilläggsundervisningen för förberedande undervisning som ordnas inom den grundläggande utbildningen utfärdas genom förordning av statsrådet.

I grunderna för läroplanen ger Utbildningsstyrelsen närmare bestämmelser om hänvisande till tilläggsundervisning för förberedande undervisning och om bedömningen av kunskaperna i undervisningsspråket i anslutning till detta.

9 §

Undervisningens omfattning

Omfattningen av den förberedande undervisning som ordnas för invandrare före den grundläggande utbildningen motsvarar ett års lärokurs. Tilläggsundervisning för förberedande undervisning som ordnas inom den grundläggande utbildningen kan ordnas för högst ett år.

Närmare bestämmelser om undervisningens omfattning utfärdas genom förordning av statsrådet.

20 g §

Bildande av undervisningsgrupper

I undervisning som ges av en specialklasslärare i en specialklass samt i en smågrupp i förskoleundervisningen som en speciallärare undervisar på heltid får det finnas högst tio elever. Ovan nämnda maximistorlek får överskridas tillfälligt.

I undervisning som ges av en specialklasslärare i en specialklass samt i en smågrupp i förskoleundervisningen som en speciallärare undervisar på heltid får det finnas högst åtta elever som deltar i undervisning enligt 20 i § 1 mom. eller högst åtta elever med tidigare lagd läroplikt enligt 2 § 3 mom. i läropliktslagen eller högst sex elever som deltar i undervisning enligt 20 i § 2 mom. i denna lag. Om undervisningen för elever som avses i detta moment ges i samma grupp eller tillsammans med elever som avses i 3 mom. i denna paragraf, bestäms maximistorleken på undervisningsgruppen enligt vilket slags stöd merparten av eleverna i gruppen får. Om undervisningen för en elev som avses i detta moment ges tillsammans med andra elever än sådana som avses i detta moment eller i 3 mom., får undervisningsgruppen omfatta högst 20 elever.

Riksdagens svar RSv 145/2025 rd

46 §

Grundläggande utbildning för vuxna

Den grundläggande utbildningen för vuxna består, i enlighet med den studerandes behov av kunnande, av ett inledningsskede och ett slutskede eller enbart av slutskedet. Inledningsskedet kan i enlighet med den studerandes behov av kunnande dessutom omfatta ett särskilt läskunnighetsskede. Sådan förberedande undervisning före den grundläggande utbildningen och tilläggsundervisning för förberedande undervisning som ordnas inom den grundläggande utbildningen som avses i 5 § ordnas inte för en studerande vars skyldighet enligt 26 § 1 mom. att slutföra den grundläggande utbildningen har upphört. Sådana tidigare slutförda studier eller på annat sätt förvärvat kunnande som motsvarar målen för och det centrala innehållet i läroplanen ska identifieras och erkännas. Den studerandes utgångsnivå ska bestämmas och utbildningsanordnaren och den studerande ska tillsammans utarbeta en individuell studieplan för den studerande, där det fastställs i vilket skede studierna inleds, vilka kurser som ska genomgå och vad som i övrigt hör till studiernas centrala innehåll, studietiden, på vilket sätt studierna ska fullföljas samt andra faktorer som är av betydelse för uppnåendet av målen för utbildningen och som det ges närmare bestämmelser om i grunderna för läroplanen. Vid utarbetandet av den individuella studieplanen ska en tidigare individuell studieplan som utarbetats för den studerande beaktas, liksom hur den har förverkligats. Utgångsnivån bestäms vid behov i samarbete med andra myndigheter. Förverkligandet av planen ska följas och vid behov uppdateras.

8 a kap.

Morgon- och eftermiddagsverksamhet

48 a §

Mål och grunder

Utbildningsstyrelsen beslutar om målen för och det centrala innehållet i den morgon- och eftermiddagsverksamhet som avses i denna lag.

48 f §

Avgifter

För morgon- och eftermiddagsverksamhet kan det bestämmas en månadsavgift. Kommunen beslutar om storleken på månadsavgifterna för morgon- och eftermiddagsverksamheten. Avgiften för 570 timmar får vara högst 148 euro och för 760 timmar högst 197 euro.

Riksdagens svar RSv 145/2025 rd

48 g §

Indexbindning av avgifter

Månadsavgifternas maximibelopp enligt 48 f § justeras i enlighet med förändringen i prisindexet för kommunal basservice.

I beräkningarna används prisindexet för kommunal basservice där indextalet för år 2000 är 100. Indexförändringen bildas av kvoten av indextalet för året före justeringsåret och indextalet för året två år tidigare än det året. Det indexjusterade beloppet ska avrundas till närmaste euro.

Justeringsarna görs vartannat år. De indexjusterade beloppen träder i kraft den 1 augusti året efter justeringsåret.

Undervisnings- och kulturministeriet publicerar de indexjusterade beloppen i Finlands författningssamling i november månad under justeringsåret.

Denna lag träder i kraft den 20 . Lagens 48 f § träder dock i kraft den 1 januari 2026 och 48 g § den 1 augusti 2027. Med avvikelse från vad som föreskrivs i 5 § 1 mom. i denna lag har en i Finland född elev som har inlett förberedande undervisning före ikraftträdandet av denna lag rätt att slutföra det timantal för förberedande undervisning före den grundläggande utbildningen som föreskrivs genom förordning av statsrådet.

Lag

om ändring av lagen om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet

I enlighet med riksdagens beslut
upphävs i lagen om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet (1705/2009) 11 § 6 och 7 mom., sådana de lyder i lag 1486/2016,
ändras 2 § 2 mom. 2 punkten, 5 § 3 punkten, 11 § 4 mom. och 48 a § 1 mom.,
sådana de lyder, 2 § 2 mom. 2 punkten och 11 § 4 mom. i lag 1486/2016, 5 § 3 punkten i lag 1092/2024 och 48 a § 1 mom. i lag 1049/2023, och
fogas till 29 §, sådan den lyder i lagarna 1486/2016, 1049/2023 och 1092/2024, ett nytt 8 mom. och till 48 a §, sådan den lyder i lagarna 1486/2016 och 1049/2023, ett nytt 8 mom. som följer:

2 §

Tillämpning av lagen i vissa fall

Utan hinder av vad som bestäms i 1 mom., föreskrivs i denna lag om finansieringen av

Riksdagens svar RSv 145/2025 rd

2) sådan förberedande undervisning före den grundläggande utbildningen som avses i 5 § i lagen om grundläggande utbildning samt det tillägg som beviljas för sådan tilläggsundervisning för förberedande undervisning som ordnas inom den grundläggande utbildningen som avses i den paragrafen,

— — — — —

5 §

Grunden för beräkning av finansieringen

Finansieringen för driftskostnaderna bestäms enligt kalkylerade grunder. Finansieringen bestäms

— — — — —

3) för utbildning som handleder för examensutbildning och som ordnas av en anordnare av grundläggande utbildning, förskoleundervisning för femåriga elever som omfattas av tidigarelagd läroplikt enligt 26 a § i lagen om grundläggande utbildning, undervisning som ordnas utomlands, förskoleundervisning för sexåriga elever som grundar sig på tidigarelagd läroplikt enligt 2 § 3 mom. i läropliktslagen, undervisning enligt 20 i § 1 eller 2 mom. i lagen om grundläggande utbildning, skolhemsundervisning, grundläggande utbildning som ordnas vid en internatskola, förskoleundervisning under det första året av en tvåårig förskoleundervisning som omfattas av ett sådant tillstånd att ordna utbildning som avses i 7 § i lagen om grundläggande utbildning, flexibel grundläggande utbildning och inledandet av verksamhet som privat utbildningsanordnare på basis av antalet elever och det per elev bestämda priset per enhet, för sådan grundläggande utbildning som avses i 46 § i lagen om grundläggande utbildning på basis av antalet kurser och det per kurs bestämda priset per enhet, för förberedande undervisning före den grundläggande utbildningen på basis av antalet närvaromånader och det per närvaromånad bestämda priset per enhet och för tilläggsundervisning för förberedande undervisning som ordnas inom den grundläggande utbildningen på basis av antalet elever och det per elev bestämda priset per enhet,

— — — — —

11 §

Finansiering av förskoleundervisning och grundläggande utbildning

För de tilläggskostnader som föranleds av flexibel grundläggande utbildning beviljas kommunen, samkommunen eller en privat utbildningsanordnare, utöver vad som i lagen om statsandel för kommunal basservice föreskrivs om statsandelen för grundläggande utbildning, ett belopp som fås när det antal elever som deltar i den flexibla grundläggande utbildningen multipliceras med det per elev bestämda priset per enhet för den utbildningen. På motsvarande sätt beviljas för tilläggskostnader för tilläggsundervisning för förberedande undervisning som ordnas inom den grundläggande utbildningen ett belopp som fås när det antal elever som deltar i tilläggsundervisning för förberedande undervisning som ordnas inom den grundläggande utbildningen multipliceras med det per elev bestämda priset per enhet för den utbildningen.

— — — — —

Riksdagens svar RSv 145/2025 rd

29 §

Priserna per enhet för förskoleundervisning och grundläggande utbildning

Undervisnings- och kulturministeriet fastställer årligen inom ramen för statsbudgeten priset per enhet för sådan tilläggsundervisning för förberedande undervisning som ordnas inom den grundläggande utbildningen som avses i 2 § 2 mom. 2 punkten, dock så att priset per enhet är högst 40 procent av hemkommunsersättningens grunddel som finansministeriet beslutat om i enlighet med 35 § i lagen om statsandel för kommunal basservice.

48 a §

Prestationer inom den grundläggande utbildningen som används som grund för finansieringen

För enligt denna lag finansierad grundläggande utbildning och utbildning som handleder för examensutbildning och ordnas av en anordnare av grundläggande utbildning beräknas finansieringen för finansåret enligt elevantalet den 20 september det år som föregår finansåret, med undantag av finansieringen av den förberedande undervisningen före den grundläggande utbildningen, finansieringen av tilläggsundervisning för förberedande undervisning som ordnas inom den grundläggande utbildningen, finansieringen av den grundläggande utbildning som avses i 46 § i lagen om grundläggande utbildning samt skolhemsförhöjningen för sådana studerande som deltar i utbildning som handleder för examensutbildning och är placerade i ett skolhem som har beviljats tillstånd enligt 7 § i den lagen.

Finansieringen för finansåret för tilläggsundervisning för förberedande undervisning som ordnas inom den grundläggande utbildningen räknas utifrån antalet elever som har börjat studera under det läsår enligt 23 § i lagen om grundläggande utbildning som slutar året före finansåret.

Denna lag träder i kraft den 20 .

Med avvikelse från vad som föreskrivs i 48 a § 1 och 8 mom. i denna lag, används vid beräkandet av det elevantal som ligger till grund för 2026 och 2027 års finansiering av tilläggsundervisning för förberedande undervisning som ordnas inom den grundläggande utbildningen antalet elever i förberedande undervisning före den grundläggande utbildningen den 20 september året före finansåret.

Lag

om ändring av ikraftträdandebestämmelsen i en lag om ändring av lagen om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet

I enlighet med riksdagens beslut
fogas till ikraftträdandebestämmelsen i lagen om ändring av lagen om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet (1092/2024) nya 2—4 mom. som följer:

Med avvikelse från vad som i 48 a § 1 mom. i lagen om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet föreskrivs om beräkandet av elevantalet används som elevantal till grund för 2026 års finansiering av tidigarelagd läroplikt enligt 2 § 3 mom. i läropliktslagen (1214/2020) och undervisning enligt 20 i § i lagen om grundläggande utbildning (628/1998) antalet elever med förlängd läroplikt den 20 september året före finansåret.

Med avvikelse från vad som i 29 § 1 mom. föreskrivs om koefficienter för tidigarelagd läroplikt enligt 2 § 3 mom. i läropliktslagen och undervisning enligt 20 i § i lagen om grundläggande utbildning används som koefficienter för 2026 års finansiering de koefficienter som gällde vid ikraftträdandet av denna lag. Med avvikelse från vad som föreskrivs i 29 § 2 mom. får utbildningsanordnaren tilläggsfinansiering enligt den sistnämnda bestämmelsen också för de elever som vid avläggandet av den grundläggande utbildningens lärokurs och avslutandet av den grundläggande utbildningen omfattades av förlängd läroplikt enligt de bestämmelser som gällde när denna lag trädde i kraft.

I 2 och 3 mom. används som elevantal och koefficient för 5- och 6-åriga elever med tidigarelagd läroplikt enligt 2 § 3 mom. i läropliktslagen elevantalet och koefficienten för förskoleundervisning för femåringar med förlängd läroplikt. Som elevantal och koefficient för elever i årskurs 1—9 som studerar enligt 20 i § 1 mom. i lagen om grundläggande utbildning används elevantalet och koefficienten för förlängd läroplikt för andra elever än elever med mycket svår utvecklingsstörning. Som elevantal och koefficient för elever i årskurs 1—9 som studerar enligt 20 i § 2 mom. i lagen om grundläggande utbildning används elevantalet och koefficienten för förlängd läroplikt för elever med mycket svår utvecklingsstörning.

Denna lag träder i kraft den

20 .

Lag

om ändring av 24 § i lagen om statsandel för kommunal basservice

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om statsandel för kommunal basservice (618/2021) 24 § 1 mom. 6 punkten och
fogas till 24 § 1 mom., sådant det lyder delvis ändrat i lagarna 1116/2021 och 1093/2024, en ny
7 punkt som följer:

24 §

Driftskostnader som ska beaktas vid justering av kostnadsfördelningen

Vid justering av kostnadsfördelningen enligt 23 § beaktas kommunernas, samkommunernas
och de andra utbildningsanordnarnas driftskostnader för statsandelsåligganden enligt 1 § som lig-
ger till grund för statsandel samt driftskostnaderna för ordnande av följande uppgifter som finan-
sieras med stöd av lagen om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet:

-
- 6) ordnande av grundläggande utbildning i internat och i skolhem,
 - 7) ordnande av tilläggsundervisning för förberedande undervisning som ordnas inom den grundläggande utbildningen enligt 5 § 2 mom. i lagen om grundläggande utbildning.
-

Denna lag träder i kraft den

20 .

Helsingfors 3.12.2025

På riksdagens vägnar

talman

generalsekreterare